

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, již za několik dnů budeme slavit Štědrý den a následující vánoční a novoroční svátky. Také těmto svátkům předcházející doba adventní je časem, kdy bychom se měli v dnešní uspěchané době pozastavit, zamyslet se a věnovat co nejvíce svého času svým blízkým a přátelům. Takové malé, ale krásné pozastavení, kdy jsme si bližší jako nikdy a snažíme se zapomenout na běžné problémy, právě Vánoce přímo nabízejí.

Vůně vánočního stolu a vánočního stromečku jsou pro nás nezapomenutelné, asi i proto se na Vánoce tak hodně těšíme. Ta neopakovatelná atmosféra, která patří k Vánocům, se nedá zapomenout. Pozastavme se tedy a v duchu poděkujeme za lásku, porozumění, za pomoc a práci, která byla vykonána pro nás všechny. Těšme se z maličkostí a z každého upřímného úsměvu. Prožijme tuto atmosféru se štěstím, láskou a pokojem.

Dovolet mi, abych Vám všem k příležitosti těchto překrásných svátků jménem

obecního úřadu a zastupitelstva obce popřál dobrou pohodu, blažené chvíle vzájemné úcty a krásné lidskosti. Zároveň Vám do nového roku 2019 přeji všechno nejlepší, pevné zdraví, hodně štěstí, lásky, osobních i pracovních úspěchů a dostatek rodinné pohody a životního optimismu.

Tomáš Trtek
starosta

Pozvánky

Koledování v kapličky ve Veletinách

pátek 28. prosince od 16 hodin

Silvestrovské setkání na Pepčíně

31. prosince od 11 hodin

ve 12 hodin společný zpěv státní hymny

Tkání s Martinou Holcrovou

středa 16. ledna

od 16 hodin v knihovně

Kamčátka očima

cestovatele Jana Husáka

cestovatelská přednáška v knihovně

středa 23. ledna od 17 hodin

Turistický zájezd do Beskyd

předpokládaný termín: 27. dubna 2019

Veletáné se i letos sejdou na tradičním koledování u kapličky.

Foto: L. Orlovský

Příroda a společnost

Naše významné stromy

Snad jste na jaře také zaznamenali, jak krásně letos kvetly lípy. Náš národní strom se ukázal být skoro všude, i tam, kde jsme si ho dříve třeba nevšimli. Také úroda lipového medu je výjimečná. Snad to bylo na oslavu všech letošních kulatých „osmičkových“ výročí.

Mnoho lip bylo po celém Československu na oslavu jeho vzniku vysazeno ještě v roce 1918 nebo hned následujícího jara. Lidé jich vysadili tisíce. Do výsadby se zapojili starostové, žáci, členové místních spolků. Stromy byly ověšené stuhami, domy praporky, zpívala se hymna, ke

kořenům se ukládaly pamětní listy. A sázely se i v pozdějších letech vždy, když si lidé chtěli připomenout a oslavit význam svobody a demokracie.

Na internetových stránkách Stromy svobody bylo ke konci tohoto roku na území celého dřívějšího Československa včetně Podkarpatské Rusi registrováno 4210 stromů svobody vysazených v letech 1918, 1919, 1928, 1945 nebo 1968.

Svůj strom svobody mají i Veletiny. Ale než byl vysazen, nejdřív se kácelo. Podívejme se, co se o říjnu 1918 píše v kronice:

Do Veletin radostnou zprávu o vzniku samostatného Československa první přinesl odpoledne dne 29. října starosta Fr. Hruboš, č. 2, z Uh. Brodu, kdež byl toho dne za úředním řízením. Ihned učiněny přípravy k důstojné oslavě. Domy ozdobeny kvítím, okna osvětlena a na Stráních zapálena byla veliká hranice, u níž zpívány národní a vlastenecké písně a provolávána sláva Masarykovi a Wilsonovi. Nedaleko hranice stály 4 lípy, které tam byly zasazeny r. 1881 na památku sňatku korunního prince Rudolfa se Štěpánkou. Někdo v prvním zápalu a nadšení popadl pantok a brzy ▶

3 z nich ležely na zemi a za všeobecného jásotu uvrženy na oheň. Čtvrtou lípu stěží kterýsi rozumný občan zachránil od smutného osudu.

Poslední ze čtyř lip, o které se v kronice píše, doposud roste. Najdeme ji kousek pod odbočkou Hrabovcové cesty do lesa, na kraji stromového porostu. Podotýkám, že tam, kde teď roste les, bývaly dříve pastviny a těžil se zde kámen pro stavbu domů v obci. Čtyři lípy tedy musely být v krajině výrazným prvkem a snadným terčem. Pokud jde o korunního prince Rudolfa – jeho sňatek nebyl šťastný a Rudolf v roce 1889 spáchal sebevraždu.

Místo lip na Stráních vysekaných a spálených byly zasazeny nové dne 29. října 1918. Tyto lípy jsme o prázdninách hledali s dětmi. Jedna z nich je nyní, po vyčištění okolního křoví v rámci úprav Hrabovcové cesty, dobře přístupná. Další lípy jsme nenašli, možná jsou ztraceny v houštích, možná už nejsou. Je příznačné, že ani tato „náhradní“ lípa to nemá jednoduché, o čemž svědčí dvě události. Jednou byla málem pokácena, jak se píše v kronice roku 1980:

Při lesních pracích v trati Nad Zahumenicama měla být z neznalosti místních poměrů sřata lípa svobody zasazená v roce 1919. Na upozornění občana Jaroslava Nevařila č.p. 117 byla ponechána a vzata pod ochranu památkové péče.

Poslední ze čtyř lip, které byly vysazeny r. 1881 na památku sňatku korunního prince Rudolfa se Štěpánkou

Vpravo lípa svobody vysazená 1. května 1919

Předpokládám, že památková péče už dávno nemá o naší lípě tušení. A nejen památková péče – to dokládá událost druhá. Této lípě byly totiž na začátku letošního října při úpravě polní cesty z části přetrhány kořeny.

Ale vraťme se k lípě svobody, která byla zasazena skutečně na oslavu vzniku nové republiky. Zápis v kronice z roku 1919 praví:

Místo bývalých svátků císařských zavedeny zákonem dva státní dny sváteční: Den obnovení samostatnosti 28. října a den oslavy práce 1. května. Tento 1. květen oslaven tím způsobem, že před kapličkou zasazena Lípa svobody. Přiměřenou řeč této slavnosti pronesl pan Jan Keppert, mlynář; načež zazpívány vlastenecké písně.

Zjistit, která z lip na prostranství kolem kapličky to je, dalo trochu pátrání. V brožurce o kapličce, která vyšla v roce 1994, se naštěstí kronikář Ladislav Koníček zmiňuje, že byla vysazena před domem č. 87. Je to ta lípa, která poskytuje stín lavičkám a jsou u ní průlezky pro děti.

Na návsi je mnoho dalších lip, jejichž stáří známe víceméně přesně. Kolem kapličky byly vysazeny lípy při jejím postavení v roce 1894, a některé tam rostou dodnes. Dalších 16 lip bylo na tomto prostranství vysazeno v roce 1937. Jedna lípa roste v blízkosti kapličky od roku 1968. Stromů na našem katastru vysazených při významných příležitostech je jistě více. Važme si nejen jich, ale všech stromů – spojují nás totiž s minulostí i s budoucností.

Lípa na Stráních, vysazená 29. října 1919 jako „náhradní“ za lípy pokácené o rok dříve

Monika Cimalová
kronikářka

Foto: M. Cimalová

Ukončení prázdnin 2018

V neděli 2. září se na místě bývalého zámku Pepčín sešli občané a starostové okolních obcí.

Starosta Drslavic slavnostně otevřel nově revitalizované prostranství. Mezi účastníky setkání zavítal i hejtmán Zlínského kraje Jiří Čunek.

Zaměstnanci Domu dětí a mládeže z Uherského Brodu připravili pro děti spoustu her a zajímavých aktivit. Občerstvení bylo zajištěno a k dobré náladě hrála skupina Čechoband.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Volby do zastupitelstva obce

Ve dnech 5. – 6. října 2018 proběhly volby do zastupitelstev obcí. Ve Veletinách se počet členů zastupitelstva snížil z devíti na sedm. O hlasy voličů se ucházela jedna volební strana, SNK Veletiny 2018. Z devíti kandidátů bylo zvoleno 7 zastupitelů v tomto pořadí:

1. Tomáš Trtek, 259 hlasů
2. Ing. Karel Šimek, 203 hlasů
3. Lukáš Blažek, 198 hlasů
4. Ing. Lucie Smejkalová, 190 hlasů
5. Ing. René Hruboš, Ph.D., MBA, 180 hlasů
6. Rostislav Zemánek, 159 hlasů
7. František Hruboš, 169 hlasů

Zahájeno cvičení jógy

Od září se vždy v pondělí od 20 hodin v sále kulturního domu cvičí jóga pod vedením lektorky dynamické jógy Mgr. Jitky Zámečnickové.

Myslivecké hody 22. září

Asi 400 porcí mysliveckých specialit se velmi rychle rozprodalo. Velmi úspěšná akce skončila v pozdních nočních hodinách.

Zavírání cyklostezek 6. října

Při tradičním podzimním zavírání cyklostezek projížděly i Veletinami skupiny cyklistů, mnozí z nich přitom navštívili velecké budy.

Foto: Fr. Juračka

Vinár v rozhlase 31. října

Cimbálová muzika Vinár se představila v živém vysílání pořadu Na živú notečku, který připravuje Český rozhlas Brno. S Vinářem zpívaly Amálie Koničková a Petra Dovrtělová.

Oprava silnice

Při opravě staré silnice mezi Veletinami a Podolím v podzimních měsících byl ve svahu u silnice odkryt kámen s letopočtem 1939.

Foto: M. Cimalová

Setkání seniorů obce Veletin

V sobotu 1. prosince 2018 se uskutečnilo již 20. setkání seniorů obce Veletiny. Po přivítání občanů starostou následovalo tradiční vystoupení souboru Veletánek, doprovázené cimbálovou muzikou Litera. V průběhu odpoledne vystoupila taneční skupina ROKASO UH, která předvedla zajímavé ukázky společenských tanců standardních a latinsko-amerických. Velký zájem z řad seniorů byl také o výstavu Veletiny 1918 – 2018, kterou připravil Muzejní spolek Kotovica. Po občerstvení pokračovala volná zábava se skupinou FAST Band Vladislava Stloukala.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Mateřská škola

Zprávičky z mateřské školy

V letošním školním roce navštěvují naši mateřskou školu poprvé již děti od dvou let. Pro tyto děti se snažíme přizpůsobit den v mateřské škole tak, aby byly spokojené jako jejich starší kamarádi.

Dá se říci, že naše školka poskytuje dětem rodinnou péči. Všichni máme k sobě blízko a radujeme se ze společně stráveného času. Náplň výuky směřujeme zábavnou formou k poznávání tradic, ale i seznamování s okolní přírodou.

V říjnu jsme přichystali dílničku pro rodiče a děti. Výsledkem byly krásně vyřezané, ozdobené dýně. Zároveň jako odměnu pro děti i rodiče uvařila paní kuchařka teplou dýňovou polévku. Dýně jsme nakonec vystavili před mateřskou školou, aby se mohli i občané Veletin potěšit z výrobků dětí.

Také se nám s dětmi podařilo obnovit tradiční opékání jablek. Na školní zahradě jsme si na ohni opekli nejen jablka, ale také jsme v popelu upekli brambory. Děti byly radostí bez sebe, že si své kuchařské umění mohly ochutnat. Moc děkujeme rodičům, kteří nám domácí jablíčka dodávají. Děti jedí jablíčka, která dozrála u nás, v našem kraji.

Celý prosinec žije mateřská škola duchem Vánoc. Nástěnky,

chodby i okna jsou již celé vyzdobené vánočními pracemi dětí. Třídy dominuje zářící vánoční stromeček se spoustou dárků. Na začátku prosince nás také navštívil Mikuláš, anděl a čert, kteří předali dárky všem hodným dětem, neboť nezbedníky u nás ani nemáme. Pak jsme s dětmi pekli perníčky, děti si dokonce mohly perníčkové těsto samy připravit a s pomocí paní kuchařky i upéct. Ještě k nám přijde „Lucka“ a školku nám pěkně vymete. V kulturním domě nás ještě čeká „Adventní dílnička“. Děti vystoupí před rodiči i ostatním návštěvníky s krátkým pásmem. Po vystoupení si všichni mohou vyzkoušet svou zručnost a odnést si vlastní výrobky. Do konce roku zažijí děti ještě jeden velký den. Slavnostní oběd na slavnostně ozdobené tabuli s nadělováním dárků, to je pro děti největší vánoční zážitek.

Všechny naše akce i s fotografiemi si můžete prohlédnout na našich stránkách www.msveletiny.cz. Přejeme Vám, krásné vánoční svátky.

Za kolektiv zaměstnanců
Lenka Vaňurová
ředitelka mateřské školy

Foto: archiv MŠ

Knihovna

Začíná zima. Venku je všechna práce hotova, doma je vánočně uklizeno – ideální čas na čtení knížky. I v knihovně je to poznat, čtenáři sem chodí častěji a tašky si odnášejí trochu těžší než jindy. Nejoblíbenější jsou stále detektivky, historická a romantická literatura, avšak naše knihovna se stále snaží nabídnout čtivo co nejširšímu okruhu čtenářů. Zvláštní skupinu mezi nimi tvoří děti, pro něž vybírám knížky asi nejraději. Když teď na podzim vyšel seznam Nejlepší knížky dětem 2018, měli jsme mnohé z nich už i u nás. Namátkou vybírám aspoň tři: Papírový Pepíno od Markéty Pilátové, Poštou havraní od Radka Malého

a Pavla Čecha, Kdo zabil Snížka od Petry Soukupové.

Dětem je věnována i většina knihovnických akcí. Ať už jsou to pravidelné návštěvy dětí z MŠ, prázdninový týden v knihovně, večerníčky u kapličky, ve školním roce klub čtenářů. V prosinci jsme společně se školkou uspořádali adventní odpoledne, které si každý návštěvník užil po svém. Po krátkém vystoupení dětí z MŠ byla připravena výroba drobných vánočních dárků. Zatímco děti vyráběly nebo společně blbli, dospělí měli čas si popovídat.

V prosinci jste také měli možnost navštívit přednášku Mgr. Jana Husáka o Gruzii.

Věřím, že ti, co této příležitosti využili, nelitovali. Na tuto zimu je pan Husák pozván ještě dvakrát: 23. ledna bude přednášet o Kamčatce, téma setkání 13. února zatím není určeno.

Dovoluji si vás pozvat také na besedu s paní Martinou Holcovou, nositelkou ochranné známky Hanácké vérobek. Paní Holcová nás přijede seznámit s technikou tkaní, které si budete moci i osobně vyzkoušet.

Monika Cimalová
Knihovnice

O prázdninách jsme s mládeží obešli naše významné stromy, měřením jsme určili jejich stáří a seznámili jsme se s jejich historií.

Foto: M. Cimalová

Pozvánky do knihovny na leden

čtvrtek 3. ledna od 15.30

Klub čtenářů
(tentokrát Van Goghova
Hvězdná noc)

středa 16. ledna od 16 hodin

Tkaní s Martinou Holcovou

středa 23. ledna od 17 hodin

Kamčatka očima
cestovatele
Jana Husáka

Spolkový život

Starosta Veletiny Cup 2018

Na svatého Václava se na kurtech v Drslavicích odehrál již desátý ročník tenisového turnaje ve dvouhrách.

Za pěkného počasí nastoupilo 16 hráčů, kteří byli rozlosováni do čtyř skupin. Po odehrání zápasů ve skupinách postoupili

do finálových skupin první dva a zbývající si zahráli o cenu útěchy.

Na čtvrtém místě skončil František Slunečka, třetí místo patřilo Ondrovi Javorovi. O první místo hrál Dušan Švestka a David Bulejko. Vítězství nakonec vybojoval

Dušan Švestka.

Poděkování patří organizátorům turnaje, a také paní Slunečkové a paní Orlovské za vynikající zákusky.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Mladí hasiči v Rudicích

Ve dnech 19. – 21. října 2018 se mladí hasiči zúčastnili soustředění v Rudicích. Střechu nad hlavou nám poskytl Martin Vysloužil u sebe doma. Pro hasiče to bylo nelehké, museli se vzdát svých mobilních telefonů a přepychu, na který byli zvyklí, a vyměnit to za chleba k snídani, ranní rozcvičky, hry nesnadné na paměť a úkoly z branného závodu. Byly tam také zábavné hry jako pantomima, fotbal, opékání špekáčků, a hlavně stmelování kolektivu mezi členy mladšími a staršími, protože věk u dětí hraje velkou roli. Také jsme byli pozváni na prohlídku ručně vyřezávaného pohyblivého betléma. Náš pobyt však zasáhla nemilá zima, která nás provázela celou dobu v Rudicích, ale my jsme to vydrželi.

Stolní tenis Drslavice-Veletiny

Krátce se ještě vrátíme k uplynulé sezóně 2017 – 2018, která byla pro oddíl stolního tenisu úspěšná, protože dvě družstva ze čtyř postoupila do vyšší soutěže. Áčko vyhrálo nejvyšší okresní soutěž – regionální přebor (RP) 1. třídy a zhruba po 15 letech postoupilo do krajského přeboru 2. třídy. Běčko a céčko skončily ve 2. třídě RP

Chtěli bychom mnohokrát poděkovat Martinu Vysloužilovi za střechu nad hlavou, hasičům z Veletin za peníze na jídlo a také děkujeme za plnou tašku sladkostí, kterou nám daroval Jaroslav Šebestík. Mnohé díky.

Příští rok bude pro hasiče hodně těžký, bude od nás odcházet hodně dětí, které dovrší 15 let, proto kdo by měl zájem přihlásit své děti do hasiče, ozvěte se na tel. 737 412 640.

Moc rádi mezi sebe přivítáme nové členy.

Dana Ševčíková

Foto: archiv mladých hasičů

těsně za postupovými místy, a to na 3. resp. 4. místě. Děčku se ve 4. třídě RP podařilo posunout se v posledním kole na 2. místo a postoupilo do 3. třídy.

V probíhající sezóně 2018 – 2019 bojuje naše áčko (M. Bičan, M. Orlovský, M. Rumanovský a T. Zemánek) o udržení v krajských soutěžích, ale i kvůli absenci nejlepšího hráče M. Bičana v prvních kolech zatím 3x vyhrálo, 1x remizovalo a je v tabulce na 9. místě z dvanácti. Běčko a céčko se ve 2. třídě RP pohybují v horní polovině tabulky, ale ke kýženému postupu aspoň jednoho z těchto ▶

týmů je zatím dost daleko. I tady však mužstva postihlo v začátku i průběhu sezóny nejedno zranění hráčů. Dětko bojující o udržení ve 3. třídě je zatím na předposledním místě a protože i tento tým ještě nehrál v nejsilnějším složení a hráči se střídají tak, aby si všichni zahráli, bude zřejmě nad jeho síly se v této soutěži udržet.

Kromě pravidelné účasti 4 mužstev v mistrovských soutěžích pořádá náš oddíl na přelomu roku tradiční turnaj v sále KD ve Veletinách. Ten poslední vyhrál K. Orlovský ml., hájící barvy divizního Dolního Němčí, 2. místo obsadil Mira Bičan a 3. byl Emil Niessner.

V listopadu jsme uspořádali tradiční Kateřinskou zábavu se skupinou LORD, která se opět vydařila. Zásahu na tom má nejen kvalitní kapela, ale i dobrá účast na zábavě, dobrá příprava a organizace zábavy a také bohatá tombola, za kterou ještě jednou všem dárcům děkujeme.

Závěrem chci jménem oddílu stolního tenisu poděkovat hlavnímu sponzorovi, obci Veletiny, ale i dalším sponzorům za podporu, bez které si nedokážeme fungování oddílu představit.

Karel Orlovský

Naše áčko s pohárem přeborníka okresu, zleva: Martin Orlovský, Tomáš Zemánek, Michal Rumanovský, Mira Bičan a Tomáš Trtek

Foto: K. Orlovský

Vycházka do podzimní přírody

V sobotu 20. října se zájemci o turistiku vydali na vycházku do okolí Veletin. První zastávkou bylo místo po bývalém zámečku Pepčín, kde všechny upoutalo nové sousoší hraběte Kounice s manželkou Josefínou. Trasa dále vedla přes vlčnovskou rozhlednu a havřícké vinohrady. Po občerstvení v restauraci Pepčín jsme se vydali zpět pod Oborou do Veletin.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Z činnosti včelařů

Práce včelaře • S nástupem zimy včelaři svou činnost omezili na pouhou kontrolu, zda je v úlech vše v pořádku. Včely nerušíme. Z poslechu úlů můžeme usuzovat, zda se neděje nic mimořádného, včelstvo není osiřelé, netrpí hladem nebo žízní. Jediným důležitým úkolem včelařů je odběr zimní měli z podložek po posledním prosincovém léčení a odevzdání k povinnému vyšetření na přítomnost parazitického roztoče *Varroa destructor* neboli kleštíka včelího.

Chování včel • Včely se v zimě při teplotách pod 10 °C shlukují do chomáče, tvarem podobného kouli, ve kterém udržují matku i v největších mrazech na teplotě od 20 do 30 °C. Na povrchu chomáče při tom teplota neklesne pod 7 °C. Čím je větší zima, tím jsou včely k sobě více přimknuté. Aby včely na kraji chomáče nezmrzly, neustále se vyměňují. Zahřáté včely se ze středu přemisťují na povrch a včely z povrchu se naopak jdou zahřát dovnitř. Změnou objemu a povrchu chomáče včely reagují na změny venkovní teploty a regulují tak teplotu uvnitř chomáče. Včely si nevytápějí celý úl, zahřívají pouze vnitřek svého chomáče. Zimní generaci včel říkáme dlouhověké. Žijí 6 až 8 měsíců na rozdíl od letních, které se dožívají pouhých 6 až 8 týdnů. Posláním dlouhověkých včel je přečkat společně zimu a na jaře vychovat novou generaci mladých včel.

Včelařský tip • V zimním období nejvíce využíváme nejstarší a neznámější včelí produkt, med. Doporučujeme jej konzumovat pravidelně jako prevenci před nachlazením, ale i léčení kašle. Silice obsažené v medu zkapalňují hlen v průduškách a usnadňují tak vykašlávání, dextryny tlumí bolest zanícených sliznic. Snadno

Foto: A. Cimala

stravitelné cukry glukóza a fruktóza dodají tělu energii. Vitamíny a minerály posílí imunitu.

Přejeme všem včelařům i nevčelařům, aby med nemuseli užívat při nemoci, ale jen preventivně, tedy hodně zdraví a klidné a spokojené Vánoce.

**Za ZO ČSV Hradčovice
Jan Weiser**

Zima v honitbě

Podzimní vítr způsobil pád několika stromů, které poškodily příkrmovací zařízení. Na zemi se ocitla i kazatelna. Myslivci se postarali o jejich opravu a opětovnou výstavbu. Zejména u příkrmovacích zařízení se náprava musela uskutečnit co nejdříve, protože zvěř se potrava předkládá v pravidelných menších dávkách již od podzimu. Vše je ale již napraveno, každý člen mysliveckého spolku navštívuje svůj přidělený krmelec nebo zásyp a stará se o to, aby měla zvěř vždy to, co potřebuje. Zásoby sena, zrna i minerální soli máme již od léta připraveny.

Podzimní čas s sebou přinesl i společné lovecké akce spolku. Několikrát jsme se sešli na tahu kachen na Olšavě. Společně se dále lovili zajíci a černá zvěř. Individuálně byl splněn odlov srnčí zvěře, uloven jezevec a liška. Tito posledně zmínění predátoři se spolu s některými dravci a sovami značně podílejí na snižování počtu zvěře drobné, tedy zajíců, bažantů a koroptví. Největší podíl na jejich úbytku má však dlouhodobý nevhodný způsob obhospodařování zemědělské půdy. I proto jsme se za finančního přispění obce a ve spolupráci se zemědělci z Farmy Salers podíleli na vysazení větrolamu na katastrálním území Veletin. Hlavní kostrou krajino- tvorného prvku jsou ovocné stromy původních odrůd. Nejedná se o první ani poslední akci tohoto druhu. Chceme v této aktivitě pokračovat. Jen takto můžeme bojovat proti nastávajícím klimatickým změnám a pracovat na zvýšení počtu drobné zvěře.

Lišky jsou predátorem, který se nestydí přijít si pro svou potravu v podobě slepice či jiné drůbeže ani do těsné blízkosti lidského obydlí. Snižování jejich počtů vedlo v minulosti i k téměř absolutnímu vymýcení nebezpečného virového onemocnění, vztekliny. Stále se u nich však objevuje několik nemocí, které jsou přenosné jak na domácí zvířectvo, tak na člověka. Jednou z těchto nemocí je svrab lišek neboli prašivina. Způsobuje ji parazitický roztoč, který napadá pokožku lišek. Lišky přicházejí o srst, hubnou a dochází až k jejich úhynu. Psi a kočky se mohou nakazit kontaktem s nemocnou liškou a onemocnění se tak může dostat až na člověka. Jednu takovou nemocnou lišku jsme v prosinci ulovili.

Výsadba větrolamu

Opět bychom chtěli požádat všechny majitele pejsků, aby měli své mazlíčky pod dohledem. Zejména v zimní době může pobíhání psů bez dozoru způsobit zbytečnou smrt zvěře. Stejně tak bychom rádi všechny požádali o opatrnost při pohybu po silnici mezi Veletinami a Vlčnovem. Silnice protíná přirozené trasy zvěře a ani instalované pachové ohradníky nezabrání vstupu zvěře do vozovky. Zbytečně tak dochází ke zranění, usmrcení zvěře nebo ke škodám na vozidlech.

Na závěr bychom chtěli poděkovat obci Veletiny za dlouhodobou spolupráci, rodinným členům a přátelům za podporu v naší činnosti. Zároveň bychom chtěli všem popřát všechno nejlepší do nastávajícího nového roku 2019!

A se všemi se těšíme na již tradiční únorové zabíjačky, na které se náš spolek bude opět podílet.

Myslivosti zdar!

**Za MS Kojetínek Veletiny, z.s.
Jana Kollandová, členka spolku**

Pan myslivec

Obnova poničené kazatelny

Výřad po honě

Foto: archiv MS Kojetínek Veletiny, z.s., L. Smejkalová

Veletánek

*Chodili chlapi k nám,
že černé oči mám,
ale už nechodá,
chodá do Hovorán.*

S těmito slovy se Dětský folklorní soubor Veletánek a Cimbálová muzika Litera nejdnou loučili s diváky na Chorvatské Makarské riviéře, kde jsme strávili společných deset dní na konci letošního léta. Zahraničního zájezdu se účastnili nejen děti ze souboru, ale také někteří rodiče. Dopoledne probíhaly taneční zkoušky, odpoledne koupání v moři a večer společný program nebo vystoupení. Ve volném dnu jsme se vydali lodí na ostrov Brač, pro mnohé děti to byla první plavba lodí, kterou si zajisté budou pamatovat celý život. Vystoupení mělo tak pozitivní ohlasy, že jsme dostali pozvání od pořadatelů festivalu i na další ročníky. Zajímalo by Vás, s jakým programem jsme upoutávali pozornost na Makarské? V květnu proběhlo vystoupení s názvem Jarní notování před kamerou, a jak již sám název napovídá, součástí vystoupení bylo natáčení prvního DVD souboru. DVD si můžete zakoupit na kterékoliv zkoušce souboru za 150 Kč. Rozpis zkoušek naleznete na www.veletanek.estranky.cz.

Lukáš Martinák

Foto: J. Šafář

**DVD Jarní notování
s Veletánkem lze
zakoupit na kterékoli
zkoušce souboru**

Foto: L. Martinák

Kotovica: Bourání i rekonstrukce

V polovině října jsme spojenými silami rozebrali poslední sušírnu ve Veletínách, tzv. Kolkovu, před domem č. 90. Tato sušírna, která má své pevné místo v mnoha vzpomínkách zejména jako místo podzemního setkávání, byla pro svůj havarijný stav již odsouzena k demolici. Snažili jsme se proto zachránit alespoň dřevěné části technologie, které by měly být využity při stavbě repliky sušírny na zahradě plánovaného muzea naší obce u č. 117. Bourání zdiva, které bylo nepřenositelné, vykonal bagr.

Po letošních Slavnostech vína v Uherském Hradišti se z řad mladých žen ozvaly hlasy, že by si rády pořídily řádný kroj, a to nejen k reprezentaci při podobných událostech. Ušít kroje není ani jednoduché, ani levné, proto je třeba to řádně rozmyslet. Jakou variantu kroje zvolit, z kterého časového období čerpat? Na poradě jsme si zavolali etnografku Slováckého muzea Martu Kondrovou, která nás seznámila s historií ženského kroje a pomohla nám se v tomto tématu zorientovat.

Určitě to nebyla schůzka poslední a doufáme, že by rekonstrukce veleckého (hradčovského) kroje dopadne tak, aby ve Veletínách opět rády chodily v kroji i vdané ženy.

Mnozí z vás jistě zhlédli výstavu Výstřížky z kronik, Veletiny 1918 – 2018, kterou náš spolek připravil při příležitosti 100. výročí vzniku Československa. Výstava se snažila zachytit největší okem viditelné změny ve Veletínách za posledních 100 let. Využití k tomu byly zejména obecní kroniky, fotografie z obrazové kroniky Veletin, ze soukromých archivů a také z rozsáhlého archivu bývalého kronikáře Ladislava Koníčka. Finančně jsme byli zajištěni příspěvkem obce na činnost našeho spolku. Výstava jistě vyvolala mnohé vzpomínky i připomínky, týkající se možná i událostí, které jsme opomněli. Jistě, prostor výstavy byl omezený. Ale určitě mohla být bohatší i o poklady, které máte doma. Proto pokud máte dokumenty či fotografie, které by mohly rozšířit náš archiv, prosíme o jejich zapůjčení. Třeba budou využity při příští výstavě či jiných podobných příležitostech, kdy se seznamujeme s bohatou historií Veletin.

Monika Cimalová

Foto: A. Cimala

Foto: J. Šobán

Z rybářova zápisníku

Ještě jednou se vracíme ke knížce Uherskobrodští rybáři a vzpomínkám rybářů z dob, kdy ještě Olšava tekla přirozeným korytem plným meandrů a tůní. Tentokrát Ludvík Pilka (nar. 1903) z Uherského Brodu vzpomíná na svůj životní úlovek.

Moje životní ryba

Bylo to 3. srpna roku 1947, kdy pro mě na dešel den s velkým D. Už od rána bylo ve vzduchu cítit takové zvláštní napětí a já se nemohl dočkat večera, kdy se Slávkem zasedneme pod Veletinami k rozlehlé, až pět metrů hluboké tůni, o které jsme byli dlouho přesvědčeni, že skrývá pořádného chlapáka. S nadcházejícím večerem stupňující se dusno dávalo tušit, že přijde pořádná bouřka. Přesto jsme ani na okamžik neváhali a vyrazili za dalším sumčím dobrodružstvím. Už po cestě nás zastihla mírná dešťová přeháňka a dokonce jsme několikrát zahlédli tlumený záblesk bouřky přicházející od Javořiny. Na místo jsme dojeli v době, kdy už na hladinu dopadaly těžké dešťové kapky. Naštěstí pro nás se bouřka přesunula směrem k Lopeníku, a tak jsme mohli s našimi nástrahami klidně zaplavat přes

řeku na druhou stranu, aniž bychom se museli obávat zásahu bleskem. Netrvalo nám to ani dvacet minut, a čtyři těžké bambusové pruty byly upevněny ve vysokých vidlicích. Na hladině se pohybovaly naše velké splávky s nastroženými půlkilovými tloušti. Všechny sestavy jsme upevnili tenkými nitěmi uvázanými o keře na protějším břehu a umístili je do prostoru předpokládaného nočního lovení sumců. Roztáhli jsme se Slávkem velkou plachtu a uvázali ji mezi stromy, čímž vzniklo místo chráněné před deštěm pro nás dva i naši výbavu. Usedli jsme vedle sebe, zapálili si cigára a s nadějí očekávali sumčí záběr. Nenápadně přišla vlahá letní noc. Stále drobně pršelo a v dáli bylo slyšet doznívající bouřku. Prostě ideální čas. Přesto se do jedenácté hodiny nic nedělo. Na hladině byl naprostý klid a ticho letní noci jsme rušili jenom my dva občasným hovorem. Ale i ten postupně slábnul a oba jsme se oddávali spíše vlastním myšlenkám a snění. Začal jsem poklimbávat a z polospánku mě vyrušil zřetelný hrkot jednoho z navijáků. Vyskočili jsme jako na povel a nejvyšší možnou rychlostí jsme mazali k prutům. Teprve v polovině cesty jsem jasně rozpoznal zvuk mého roláku umístěného na nejbzdušenějším místě od našeho posedu. K prutu jsem doběhl právě ve chvíli, kdy se začal ve vidlici povážlivě naklánět nad hladinu. Na nic jsem nečekal, lapnul jsem prut a tvrdě přisekl. V ten moment mě velká síla táhla po namoklé trávě do vody.

Naštěstí jsem se ještě stačil vzepřít o vrbu rostoucí těsně u břehu! Pravou rukou jsem stále pevně svíral ohnutý bambusák a levou se snažil brzdit rolák. Zpočátku se mně to vůbec nedařilo a sumec si v pohodě vy-motával další a další metry šňůry. Mezitím Slávek pohotově smotával zbývající pruty a s připraveným hákem se postavil za mě. Snažil se mě uklidnit dobře míněnými radami. Souboj trval už více než hodinu a sumec stále objížděl ve velkých kruzích celou obrovskou tůň. Postupně jeho odpor přece jenom slábl a také okruhy byly čím dál tím menší. Zhruba za další půlhodinku se mi rybu pomalu dařilo vodit těsně kolem břehu a bylo patrné, že jí docházejí síly. To už stál Slávek po pás ve vodě, a když se unavený stařešina nechal přizvednout k hladině, zatnul mu hák do hřbetní části a volnou rukou ho chytil za čelist. V ten okamžik už jsem na nic nečekal, odhodil jsem bambusák do keře, a pak jsme spojenými silami vytáhli sumce na břeh. Teprve teď se mi – a myslím, že i Slávkovi – roztřepala kolena. Před námi na zemi ležel sumec, jakého jsme zatím nejenže neulovili, ale ani na vlastní oči ještě neviděli. Naměřili jsme mu pro nás neuvěřitelných 179 cm! Doma jsme dravci navážili rovných 40 kg. To víte, že takový úlovek způsobil hodně poprasku a slávy a dokonce jsem se poprvé a také naposledy ve svém životě ocitl na stránkách místních novin.

Vrby na březích starého koryta Olšavy

Foto: obrazová kronika Veletin